

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку  
(найменування кафедри)

**РЕФЕРАТ**  
**кваліфікаційної роботи**  
**на здобуття освітнього ступеня магістра**  
зі спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**  
(шифр та найменування спеціальності)  
за магістерською програмою професійного спрямування  
**«корпоративні фінанси»**  
(назва магістерської програми)  
на тему: **«Управління фінансовими результатами підприємства»**  
(назва теми)

**Виконавець:**

студентка 6 курсу 62 гр фінансово-  
економічного факультету

Галагоц Катерина Валеріївна  
(прізвище, ім'я, по батькові)

\_\_\_\_\_  
/підпис/

**Науковий керівник:**

к.е.н., ст. викладач \_\_\_\_\_  
(науковий ступінь, вчене звання)

Астахова Наталя Ігорівна  
(прізвище, ім'я, по батькові)

\_\_\_\_\_  
/підпис/

**ОДЕСА – 2018**

## ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

**Актуальність теми.** Становище справ у комунальному теплопостачанні вимагає всеосяжного дослідження, аналізу та розробки доступної політики подальшого розвитку. Підприємства теплопостачання являють собою одну з найбільш значущих підгалузей житлово-комунального господарства, їх діяльність спрямована на забезпечення комфортабельних умов проживання. Однак це найбільш сумнівний сектор, що має непрозору тарифну політику, чималі втрати теплової енергії та відзначається відсутністю збалансованої стратегії майбутнього розвитку. Фінансове становище підприємств теплопостачання погіршилося в результаті реформ. Головним приводом складності перебудови капіталомісткої теплоенергетики є дефіцит накопичення власних фінансових засобів на його підприємствах. Це результат загальноекономічного перебігу подій у країні: зростання темпів інфляції, високий рівень неплатежів споживачами, недофінансування з боку бюджетів усіх рівнів, несучасної організаційної структури управління в цій галузі, недостатньої організації виробництва. Посилює проблеми підприємств теплопостачання нехватка мотивації до зменшення витрат, зниження ресурсної ефективності; лімітованість фінансових засобів на відновлення основних фондів. Для підприємств теплопостачання головним питанням є фінансова стабільність. Їм не вистачає доходів для реалізації належних інвестицій у мережі центрального теплопостачання, що веде до зниження якості послуг та росту операційних витрат. Тому підвищення ефективності напрямків використання фінансових результатів є актуальним завданням сьогодення. Над вирішенням напрямків використання фінансових результатів та напрямків вдосконалення їх використання працюють такі вітчизняні та закордонні вчені, як: О. Абрамова, О. Нагорна, О. Гуцалюк, Л. Шаповал, М. Шапочка, О. Череп, О. Хом'як, В. Світлична, Є. Кулягіна та інші.

**Метою дослідження** є визначення напрямків ефективного використання фінансових результатів підприємств теплопостачання.

**Задачі дослідження.** Для досягнення поставленої мети вирішувались наступні задачі:

- визначення сутності та джерел формування фінансових результатів
- характеристика рентабельності та показників, що її характеризують
- дослідження способів управління формуванням, розподілом та використанням фінансових результатів
- визначення організаційно-економічної структури КП «Теплопостачання м. Одеси»
- аналіз динаміки та структури фінансових результатів
- оцінювання показників рентабельності та ділової активності
- визначення напрямків використання фінансових результатів та їх ефективність
- розробка економіко-математичної моделі прогнозування фінансового результату
- розробка заходів щодо оптимізації витрат
- вдосконалення системи управління фінансовим результатом

**Об'єкт дослідження** – економічні процеси, які супроводжують управління фінансовим результатом на КП «Теплопостачання міста Одеси».

**Предмет дослідження** – доходи, витрати та фінансові результати фінансово-господарської діяльності КП «Теплопостачання м. Одеси».

**Методи дослідження.** Теоретичну основу дипломної роботи становлять фундаментальні монографічні роботи та наукові статті вітчизняних і зарубіжних авторів з теорії фінансів, фінансового

менеджменту, напрямків використання фінансових ресурсів. Для здобування поставленої мети використано наступні методи дослідження:

- теоретичного узагальнення – для визначення сутності, проблем та заходів їх вирішення підприємств теплопостачання та виявлення соєрідних ознак їх діяльності, обґрунтування теоретичних положень формування фінансового результатів діяльності підприємств теплопостачання;
- аналізу та синтезу – для з’ясування фундаментальних складових фінансових результатів фінансового-господрської діяльності підприємств теплопостачання, створення складу показників аналізу фінансових результатів та напряму їх використання, для визначення переліку факторів впливу на обсяг грошових потоків підприємств;
- компаративного аналізу – для порівняння фактичних даних діяльності підприємств теплопостачання з даними за минулі роки;
- коефіцієнтного аналізу – для характеристики фінансового стану підприємств теплопостачання;
- однофакторного регресійного аналізу – для виявлення чутливості фінансових результатів до факторів впливу на їх обсяг;
- графічний – для схематичного зображення основних теоретичних та практичних положень дипломної роботи.

**Інформаційну базу** дослідження становлять законодавчі та нормативні акти України, статистичні дані Державної служби статистики України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, фінансова звітність КП «Теплопостачання міста Одеси».

**Публікації та апробація результатів дослідження.** Основні положення і результати досліджень висвітлено на II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами». Основні наукові положення та результати дослідження знайшли відображення у тезах доповідей.

**Структура роботи.** Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст роботи викладено на 75 сторінках, що містить 23 таблиці і 10 рисунків. Список використаних джерел складає 52 найменування.

## **ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ**

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. В першому розділі «Теоретичні основи управління фінансовими результатами суб'єктів підприємництва» досліджуються основні поняття, їх сутність, оцінка формування, розподілу і використання фінансових результатів. В другому розділі «Практичні аспекти оцінки фінансового результату КП «Теплопостачання м. Одеси» проводиться аналіз активів та джерел їх формування досліджуваного підприємства як передумови формування фінансових результатів, аналіз формування фінансових результатів підприємства, їх динаміка, факторний аналіз, а також оцінка ефективності управління фінансовими результатами діяльності підприємства. В третьому розділі «Підвищення ефективності управління фінансовим результатом» розроблено економіка-математичну модель прогнозування фінансового результату та створено систему заходів щодо оптимізації витрат на ефективного управління фінансовим результатом КП «Теплопостачання м. Одеси».

## **ВИСНОВКИ**

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Проведене дослідження теоретичних аспектів теми дозволяє нам зробити висновок, що ефективне управління фінансовими результатами передбачає такий варіант прийняття рішень щодо генерування доходів та оптимізації витрат, який забезпечує підвищення рівня ефективності підприємства в цілому. Для ухвалення будь-якого управлінського рішення необхідне певне обґрунтування, що ґрунтується, зазвичай, на деяких аналітичних процедурах. В результаті значного розширення прав

підприємств у сфері фінансово-економічної діяльності суттєво зростає роль вчасного та високоякісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та знаходження напрямків та шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності. Вважаємо, що під управлінням фінансово-економічними результатами діяльності підприємства слід розуміти комплекс організаційно-управлінських заходів, методів та інструментів визначення і реалізації найбільш економічно-ефективних управлінських рішень щодо формування, розподілу та використання фінансово-економічного результату діяльності підприємства для досягнення його цілей та мети створення. В свою чергу, основною складовою управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства є управління прибутком. Проаналізувавши наукові підходи до визначення сутності фінансового результату, можна дійти висновку, що фінансовий результат – це результат діяльності суб'єктів господарювання, що визначається як різниця між загальною сумою доходів та відповідних їм витрат, виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку).

2. Рентабельність як показник дає уявлення про достатність чи недостатність прибутку порівняно з іншими окремими величинами, які впливають на виробництво та реалізацію та взагалі на діяльність підприємства. Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання. Для ухвалення будь-якого управлінського рішення потрібен вчасний та високоякісний аналіз фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та знаходження напрямків та шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

3. Під управлінням фінансово-економічними результатами діяльності підприємства слід розуміти комплекс організаційно-управлінських заходів, методів та інструментів визначення і реалізації найбільш економічно-ефективних управлінських рішень щодо формування, розподілу та використання фінансово-економічного результату діяльності підприємства

для досягнення його цілей та мети створення. В свою чергу, прибуток є одним із ключових показників, які характеризують результати господарської діяльності підприємства. Він виступає основним джерелом для фінансування його розвитку, забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Отримання прибутку є головною метою підприємницької діяльності. Створення дієвого механізму управління прибутком на підприємстві сприятиме оптимізації його доходів і витрат, джерел фінансування, що дозволить забезпечити стабільний розвиток підприємства у довгостроковому періоді. Важливим аспектом управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства є його економічний механізм, який передбачає здійснення таких процедур, як організація, інформаційне забезпечення, управління та контроль. Поєднання даних процедур та їх ефективне здійснення забезпечує виконання функцій управління фінансово-економічними результатами.

4. Протягом 2013-2017 року, структура активу балансу стала незбалансованою, що стало однією з причин отримання збитків, так у 2016 і 2017 році КП «Теплопостання міста Одеси» непокриті збитки склали -476 314,00 тис. грн та -600 402,00 тис. грн відповідно. Взагалі протягом 2017 року вартість майна збільшилась на 9,74%, що свідчить про розширення його виробничо-господарської діяльності, тобто про позитивні зміни балансу.

Основні рекомендації, які можна надати : збільшення частки оборотних активів, за рахунок швидко реалізуємих активів, для забезпечення мобільності активів;

- зменшення необоротних активів, для створення «легкої» структури активів;
- забезпечення умов для збільшення власного капіталу, для забезпечення фінансової незалежності та стійкості підприємства;
- зменшення поточних зобов'язань.

5. В цілому на кінець аналізованого періоду можемо констатувати значні погіршення у процесі управління формуванням фінансових

результатів підприємства, що виливається у значне зниження рівня ефективності його функціонування.

Що стосується розподілу фінансових результатів, то тут чітко простежується наступна тенденція в процесі управління фінансовими результатами КП «Теплопостачання м.Одеси» - у випадку отримання від'ємного фінансового результату, уся сума збитку списується на власний капітал зменшуючи його.

Характерною рисою для КП «Теплопостачання м.Одеси» протягом 2013-2017 років було те, що сума збитку повністю відноситься до власного капіталу – тобто в пасиві підприємства ми спостерігаємо протягом цього періоду збільшення суми нерозподіленого збитку. Фактично власники несуть збитки шляхом зменшення капіталізації фірми. Відмітимо, що отримані у 2013-2017 роках збитки суттєво вплинули на рівень фінансової стійкості та платоспроможності КП «Теплопостачання м. Одеси», оскільки на підприємстві зовсім відсутній власний капітал. Також збитковість підприємства пов'язана з специфікою діяльності підприємства, а саме з низькою платоспроможністю покупців та населення регіону, неможливістю впливу на процеси ціноутворення на надані послуги та монопольне положення постачальників основної сировини. Отже на основі проведеного аналізу можна сказати, що підприємство втратило свою кредито- та платоспроможність у 2013-2017 роках, в якості рекомендацій – це збільшувати суму власного капіталу, зменшувати заборгованість.

6. Для виводу підприємства з кризового становища та перешкодженню імовірного банкрутства необхідні кардинальні зміни як у виробничій, так і у фінансовій сферах КП «Теплопостачання м.Одеси».

До основних причин зниження фінансових результатів належать :

- зростання собівартості послуг;
- велика частка дебіторської заборгованості;
- невідповідність діючих тарифів фактичним витратам підприємства;



- несвоєчасна оплата податкових платежів та виникнення заборгованості перед бюджетом;

- відсутність власного оборотного капіталу та зростання кредиторської заборгованості, що свідчить про недостатність власного капіталу.

7. До основних шляхів вирішення проблем, що існують на КП «Теплопостачання» належать :

- Установлення теплових лічильників з ІТП, що призведе до підвищення якості послуг, оскільки ІТП дають змогу збалансувати попит і пропозицію через більш ефективне регулювання температури на рівні будинку.

- Підвищення тарифів на послуги з теплопостачання.

- Запровадження підприємством енергозберігаючих технологій, що дасть змогу зменшити витрати, а також витрати тепла в мережах, зниження собівартості надання послуг, збільшення обсягів надання послуг.

- Використання нетрадиційних джерел енергії, що є перспективним напрямком енерго- і ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві, що є водночас одним з аспектів розв'язання екологічних.

- Ефективне управління дебіторською заборгованістю.

*Анотація кваліфікаційної роботи магістра*  
**АНОТАЦІЯ**  
**кваліфікаційної роботи**  
**«Управління фінансовими результатами підприємства»**

(назва кваліфікаційної роботи)

Галагоц Катерини Валеріївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «корпоративні фінанси»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

Об'єкт дослідження – економічні процеси, які супроводжують управління фінансовим результатом на КП «Теплопостачання міста Одеси».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування, оцінки та управління фінансових результатів суб'єктів підприємництва. Дається оцінка та аналізується формування та використання фінансових результатів КП «Теплопостачання м.Одеси».

Проаналізовано існуючі підходи до класифікації фінансових результатів. Розглянуто нормативно-правові акти, що регламентують фінансовий аналіз суб'єктів підприємництва. Проведено дослідження особливостей діяльності КП «Теплопостачання м.Одеси» в зв'язку з специфікою формування собівартості на данному підприємстві в Україні. Виділено основні проблеми управління фінансового результату суб'єктів підприємництва на прикладі КП «Теплопостачання м.Одеси».

Запропоновано заходи щодо оптимізації витрат на КП «Теплопостачання м.Одеси» та вдосконалену системи управління фінансовим результатом КП «Теплопостачання м.Одеси»

**Ключові слова:** фінансовий результат, суб'єкти підприємництва, доходи, витрати, система управління

**ANNOTATION**  
**qualifying work**  
**«Management of financial results of the enterprise»,**  
*(work title)*  
*Halahots Kateryna*  
*(students surname and initials)*  
thesis for Master degree in specialty 072 «Finance, Banking and Insurance»  
under the program «corporate finance»,  
Odessa National Economic University  
Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters.

Object of study is economical processes that accompany the management of the financial result at the CE "Teplopostachannya Odessa".

Diploma thesis deals with theoretical aspects of the formation, evaluation and management of financial results of the enterprise. The estimation and analysis of formation and use of financial results CE "Teplopostachannya Odessa".

The existing approaches to the classification of financial results are analyzed. Considered regulations governing financial accounting business subjects. The research of the features of the activity of the CE "Teplopostachannya Odessa" in connection with the specific formation of the cost of the company in Ukraine. The main problems of managing the financial result of business subject are shown on the example of CE "Teplopostachannya Odessa".

Measures to optimize the costs for the CE "Teplopostachannya Odessa" and the improved management system at CE "Teplopostachannya Odessa" are proposed.

**Keywords:** financial performance, business subjects, income, expenses, management system